

Nacionalinės energetikos strategijos projektas

Viešas aptarimas ir diskusija

Arvydas GALINIS
Darbo vadovas
Arvydas.Galinis@lei.lt

Lietuvos energetikos institutas
2016.06.15

Pagrindiniai NES teiginiai. Politinė-ekonominė situacija. Vizija

- Lietuva stokoja nuosavų energijos išteklių (tų kurie šiuo metu vyrauja Lietuvos ir pasaulio energetikoje);
- Tokioje situacijoje šalies energetikos sektorių reikia orientuoti didesnio lankstumo, veiklos efektyvumo ir racionalumo linkme.

Lietuvos ateities energetika – tai:

- *modernios ekonomikos sudėtinė dalis,*
- *ekonomiškai pagrįstomis ir vartotojams priimtinomis (ne aukštesnėmis nei vidutinės ES šalyse) kainomis patikimai ir saugiai aprūpinanti energija visus šalies vartotojus (namų ūkius ir įmones),*
- *sugebanti lanksčiai ir greitai prisitaikyti prie besikeičiančių vietos ir išorės sąlygų, racionaliai ir efektyviai išnaudojanti ES ir kitų šalių energijos rinkų teikiamas galimybes, vietinius ir atsinaujinančius energijos išteklius, nuosavus konkurencingus energijos gamybos šaltinius ir infrastruktūrą, tobulai derinanti valstybės ir privataus kapitalo interesus ir galimybes.*

Strateginės energetikos sektoriaus raidos kryptys

- a. Maksimali vietinių konkurencingų energijos generavimo šaltinių plėtra (išnaudojant biokuro, vėjo, saulės energiją, kombinuotos elektros ir šilumos gamybos potencialą, bet nediskriminuojant ir kitų technologijų, tenkinančių konkurencingumo ir ES energetikos politikos nuostatų reikalavimus);
- b. Orientacija į energijos vartojimo efektyvumą, didinantį šalies konkurencingumą;
- c. Orientacija į platesnį atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimą, jų generacijos nepastovumo kompensavimui išnaudojant didelės bendros rinkos galimybes, apkrovos valdymo priemones, vietinius manevringus šaltinius, energijos akumuliacijos priemones (Laiko bėgyje kintančios priemonės ir mastas);
- d. Orientacija į skatinančiąją kainodarą (pvz., ūkio šakų aktyvumo paskatinimui, geresniam infrastruktūros išnaudojimui, paklausos valdymui ir AEI balansavimui, tinklų vykdomų funkcijų užtikrinimui ir panašių tikslų įgyvendinimui);
- e. Energetikos kompetencijos centro, apimančio energetikos raidos planavimą, valdymą, patirties sklaidimą, pridėtinės vertės sektoriuje kūrimą, įsteigimas;
- f. Integracija į energijos rinkas ir kuo platesnis jų teikiamų galimybių išnaudojimas (elektra, dujos, (kita));
- g. Instaliuotų ir darbui parengtų galių palaikymas apsirūpinimo elektros energija saugumo užtikrinimui;

Strateginės energetikos sektoriaus raidos kryptys

- h. Reikiamų priemonių Lietuvos elektros energetikos sistemos stabilumui prie įvairių trikdžių užtikrinti diegimas ir sinchronizacija su Kontinentinės Europos ar Skandinavijos šalių elektros energetikos sistema (koordinuojant veiksmus su Latvija ir Estija);
- i. Skaidrių konkurencinių santykių įdiegimas centralizuotai tiekiamos šilumos gamyboje (Šilumos gamybai, reguliavimo, rezervavimo paslaugoms. Skirtingai traktuojant dideles ir mažas CŠT sistemas);
- j. Ekonomiškai priimtinausiomis sąlygomis užtikrinti gamtinių dujų tiekimo lankstumą, būtiną dėl sezoninių ir kitokių vartojimo svyravimų ir galimų ekstremalių šalies energetinio saugumo užtikrinimo situacijų;
- k. ES mastu vieningų prekybos su trečiosiomis šalimis taisyklių siekimas;

Diskusiniai energetikos sektoriaus plėtros klausimai

(Didžiaja dalimi siejami ne su NES projekto rengėjų nuostatomis,
bet išplaukiantys iš oponentų pasisakymų)

- a. Energetinio saugumo sumetimais reikiamas vietinės elektros energijos (Rinkoje nekonkurencinga. Kas kompensuos išlaidas?) gamybos ar instaliuotas generuojančių galių lygis;
- b. Vietinės elektros energijos gamybos aukščiau pateiktam tikslui pasiekti technologijų tipas („Bazinė“, nebazinė? Koncentruota, paskirstyta? Pirminiai energijos ištekliai?);
- c. Kokius nuostolius šalies ūkyje sukeltų galimas energijos tiekimo nutraukimas? (Kiekybinis energetikos sektoriuje įvykusių trikdžių sukeltų pasekmių šalies ūkyje vertinimas). Trikdžių pagrįstumas, jų trukmė?
- d. Kas yra prioritetas: šalies konkurencingumas ar energijos eksportas?
- e. Koks Lietuvos indėlis siekiant ES atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo tikslų?
- f. Kokios galimos transporto, pramonės ir decentralizuoto sektoriaus galimybės emisijų mažinime?
- g. Ar energetikos sektoriui turi būti teikiamas prioritetas prieš kitas ūkio šakas?

Nacionalinės energetikos strategijos struktūra

Bendrosios nuostatos

Globalios aplinkos charakteristika ir iššūkiai Lietuvos energetiniam saugumui	Vietiniai ir atsinaujinantys energijos ištekliai	Prioritetinės ES energetikos politikos kryptys	Veiksniai, neigiamai įtakoiantys energetikos vystymą Lietuvoje	Ekonomikos raidos prognozės	Energijos poreikių prognozės	Kuro kainų prognozės
---	--	--	--	-----------------------------	------------------------------	----------------------

Energetikos sektoriaus vizija

Nacionalinės energetikos strateginiai tikslai

Valstybės misija	Lietuvos interesai ir uždaviniai Baltijos regione	Lietuvos interesai ir uždaviniai formuojant ES energetikos politiką
------------------	---	---

Elektrės sektorius	Šilumos sektorius	Dujų sektorius	Degalų sektorius
Energetinio saugumo ir energijos tiekimo patikimumo užtikrinimas			
Energijos vartojimo efektyvumo didinimas			
Rinkos liberalizavimas ir kainodara			
Aplinkosauga			

Strateginiai akcentai

Lankstumas ir racionalumas. Diversifikacija ir liberalizacija. Integracija. Energetinis efektyvumas. Vietinių ir atsinaujinančių išteklių naudojimas. Darni plėtra

Strateginio planavimo sistema. Patikima informacija. Specialistų kompetencija

- Indikatoriai
- Pradinės sąlygos
- Scenarijai
- Rezultatai
- Pagrindinės kryptys

Nacionalinės energetikos strategijos projektas

Viešas aptarimas ir diskusija

Arvydas GALINIS
Darbo vadovas
Arvydas.Galinis@lei.lt

Lietuvos energetikos institutas
2016.06.15